

Hartolan varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen digistrategia 2021-2022

1 JOHDANTO

Koulu ja koko yhteiskunta on muutoksessa, mikä edellyttää digitaalisten taitojen hallintaa. Strategia ohjaa koulua toteuttamaan varhaiskasvatussuunnitelmassa, esiopetussuunnitelmassa ja perusopetuksen opetussuunnitelmassa vaadittavia tietoja ja taitoja sekä laaja-alaista osaamista. Strategialla varaudutaan siihen, että pystytään ajanmukaisesti vastaamaan digitalisoituvan yhteiskunnan haasteisiin.

Strategia on käsikirja siitä, millä tavalla varhaiskasvatus ja koulu kehittää toimintatapoja, resurssoi hankintoja ja kouluttaa Hartolan varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen lapsia, oppilaita ja henkilökuntaa tarvittaviin digivalmiuksiin.

Strategia on vuosittain päivittyvä ja kehittyvä asiakirja.

2 VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

- Varhaiskasvatuksessa käytetään monipuolisia työtapoja, menetelmiä ja välineitä oppimisen tukena. Älypuhelimia ja iPadeja hyödynnetään leikkien, tekemisten ja lasten tuotosten kuvaamiseen ja muutenkin työskentelyssä lasten kanssa. Älytaulu on myös käytössä.
- Lapset saavat harjoitella kuvien ottamista ja kuunnella esim. Lukulumoa. Erilaisten tietokonepelien avulla voidaan harjoitella mm. tunnetaitoja ja sosiaalisia kykyjä.
- Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen oppimisympäristön, jossa median käyttötaitoja harjoitellaan yhdessä aikuisen kanssa.

3 ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAT

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin sisältyy tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, jota koulut ja kunnat voivat paikallisesti täsmentää omien painotustensa mukaan. Hartolan TVT-ops on tehty Päijät-Hämeen seudullisen TVT-opsin pohjalta ja sitä päivitetään Uudet lukutaidot-kehittämishjelman tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kuvauksilla (uudetlukutaidot.fi).

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L 5) opetussuunnitelmassa

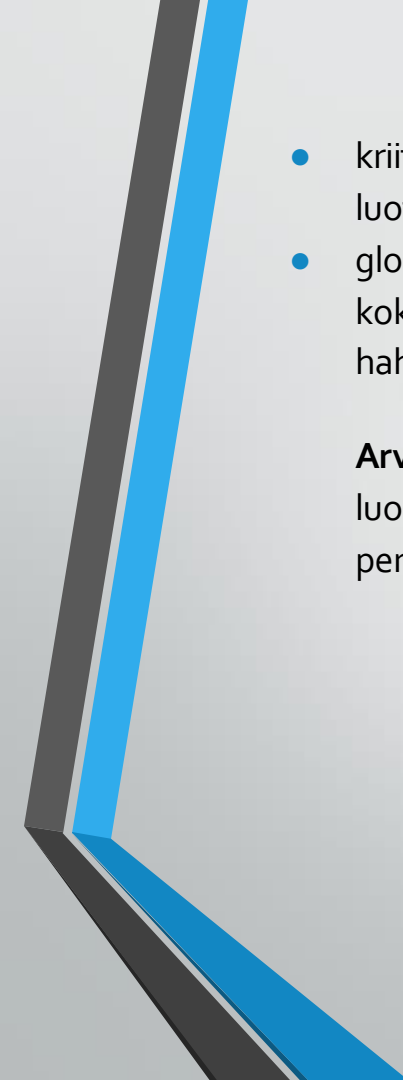
Tieto- ja viestintäteknologinen (tvt) osaaminen on tärkeä kansalaistaito sekä itsessään että osa monilukutaitoa. Se on oppimisen kohde ja väline. Perusopetuksessa huolehditaan siitä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuudet tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittämiseen. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään suunnitelmallisesti perusopetuksen kaikilla vuosiluokilla, eri oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä muussa koulutyössä.

3.1 Tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittämisen pääalueet

- 1) Oppilaita ohjataan ymmärtämään tieto- ja viestintäteknologian **käyttö- ja toimintaperiaatteita** ja keskeisiä käsitteitä sekä kehittämään käytännön tv-taitojaan omien tuotosten laadinnassa.
- 2) Oppilaita opastetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa **vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti**.
- 3) Oppilaita opetetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa **tiedonhallinnassa** sekä **tutkivassa ja luovassa työskentelyssä**.
- 4) Oppilaat saavat kokemuksia ja harjoittelevat tv:n käyttämistä **vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa**.

3.2 Tieto- ja viestintäteknologisen osaamisen kehittäminen käytännössä

- oppilaiden oma aktiivisuus ja mahdollisuus luovuuteen sekä itselle sopivien työskentelytapojen ja oppimispolkujen löytämiseen
- yhdessä tekemisen ja oivaltamisen ilo, mikä vaikuttaa opiskelumotivaatioon.
- ajattelun ja oppimisen taitojen kehittäminen. Tieto- ja viestintäteknologia tarjoaa välineitä tehdä omia ajatuksia ja ideoita näkyväksi monin eri tavoin.
- soveltamisen taito. Oppilaita opastetaan tuntemaan tvt:n erilaisia sovelluksia ja käyttötarkoituksia sekä huomaamaan niiden merkitys arjessa, ja ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa ja vaikuttamisen keinona.
- kansalais- ja työelämätaitojen kehittäminen. Yhdessä pohditaan, miksi tieto- ja viestintäteknologiaa tarvitaan opiskelussa, työssä ja yhteiskunnassa ja miten näistä taidoista on tullut osa yleisiä työelämätaitoja. Sähköinen asiointi ja siihen liittyvät kansalaistaidot ovat osa opetusta. Tieto- ja viestintäteknologian vaikutusta opitaan arvioimaan kestävän kehityksen näkökulmasta ja toimimaan vastuullisina kuluttajina.

-
- kriittinen medialukutaito. Oppilasta opastetaan tunnistamaan ja arvioimaan tiedon luotettavuutta.
  - globaalin maailman merkitys ja sen tunnistaminen. Oppilaat saavat perusopetuksen aikana kokemuksia tv:n käytöstä myös kansainvälisessä vuorovaikutuksessa. He oppivat hahmottamaan sen merkitystä, mahdollisuuksia ja riskejä globaalissa maailmassa.

Arviointi Tieto- ja viestintäteknologisia taitoja arvioidaan TVT-OPS:n määrittelemien luokkakohtaisten tavoitteiden mukaisesti sekä osana oppilaan formatiivista arviointia koko perusopetuksen ajan.

4 STRATEGISET LÄHTÖKOHDAT

- pedagogiset lähtökohdat ja tekniset valmiudet huomioidaan ja niitä kehitetään samanaikaisesti
- varhaiskasvatuksen ja koulun visiona on huolehtia kaikista lapsista/oppijoista
- koulun arvopohjasta nousee esiin
  - osallisuus → aktiivinen oppija
  - yhteisöllisyys → toimiva koulu yhteisö
  - hyvinvointi → koulumotivaatio

4.1 Digitalisaation tehtävä ja sen tuomat mahdollisuudet

- motivaatio ja innostaminen
- tukee toiminnallisuutta ja osallisuutta
- edesauttaa itseohjautuvaa oppimista
- tuo oppimista näkyväksi: kasvun kansiot, oppimisalustat → formatiivinen arviointi
- toimii osana laaja-alaista osaamista, läpileikkaa kaikki oppiaineet
- tukea turvallista ja vastuullista käyttäytymistä sosiaalisessa mediassa
- yhteisöllisyys ja jakaminen
- yksilöllistäminen + eriyttäminen alas- ja ylöspäin
- oppimisen laajeneminen luokkahuoneen ulkopuolelle

4.2 Koulun ja varhaiskasvatuksen erityispiirteet

- noin 26% yhtenäiskoulun oppilaista tarvitsee tukea oppimiseensa - eriyttämistä
- resurssoitu ja panostettu digitalisaatioon niin laitekannassa kuin koulutuksessa
- pienet opetusryhmät ja yhteisöllisyys

5 ICT HARTOLAN KUNTA

ICT infra (Tekninen osasto vastaa)

- verkko ja sen laitteet
- palvelimen ylläpito ja pilvipalvelu
- internet-yhteys ja palomuuuri, Hartola kuuluu seudulliseen kytkentäyttimeen lähikuntien kanssa josta vastaa DNA
- kyberturvallisuus ICT infraan liittyen

- yhteiset ohjeet ja periaatteet
- lähituki käyttäjille
- yhteiset ohjelmistot ja niiden päivitys
- kyberturvallisuus yleisesti

5.1 Monilaiteympäristö

- ei sitoutumista yhteen käyttöjärjestelmään
- Ei sitoutumista leasing- tai ostohankintatapaan vaan arvioidaan tapauskohtaisesti, hankintaohje: keskitetyt hankinnat
- koulun olemassa olevat laitekannat ovat Windows- ja iOS -ympäristöt (iPad), Android
- hankinnoissa pyritään huomioimaan sen hetkinen kehitys ja tarkoituksenmukaisuus
- otetaan huomioon ja ennakoitaan maksulliset ja maksuttomat sovellukset
- mikäli oppilaalla on oma laite, hänen tulee hallita oman henkilökohtaisen laitteensa käyttö

Nykyinen monilaiteympäristö syksy 2021

- varhaiskasvatus: älytaulu, dokumenttikamera, 2 kpl pöytäkoneita, 3 kannettavaa, 6 älypuhelinta, 10kpl iPadia (esikoulu), 8 kpl iPadia (henkilökunta),
- opetustilat yhtenäiskoulussa: 4 kosketusnäyttöä, 10 videotykkiä, 18 vanhaa kannettavaa, dokumenttikamerat 14 kpl, tulostin
- liikuteltavat: 8 robottia, 22 kannettavaa (Windows), 27 iPadia
- henkilökunnan käytössä: opettajilla henkilökohtaiset kannettavat (Windows), 2kpl kannettavia opehuoneessa, 20 henkilökohtaista iPadia
- monitoimiverkkotulostin
- oppilaiden henkilökohtaisessa käytössä olevat laitteet: 33 tablettia (Dragonbox), 79 Chromebookia

Kehittämistarpeet 1-3 vuoden tähtäimellä 2022-2024

- varhaiskasvatus: verkko
- laitekannan ylläpito

5.2 Sähköiset materiaalit

Sähköiset materiaalit

- hankintarenkaan kautta (Kirjavälitys Oy)
- myös InHouse -kontaktit voidaan hyödyntää (Tiera Oy ja KuntaPro)
- Qridi 1.-4.lk, Googlen Classroom 5.-9.lk
- SanomaPro, Otava, Edita
- varhaiskasvatuksessa käytetään Daisy-ohjelmaa hallinnollisiin asioihin ja lapsen Kasvun kansioon

5.3 Laitteiden oppilaskäyttö

- luokalla, jossa oppilas saa henkilökohtaisen laitteen:
  - laite sekä koulussa että kotona
  - huoltaja allekirjoittaa "Kotiin vietävien koulun tietoteknisten laitteiden käyttöehdot"-lomakkeen
  - koululta vakuutus ja vahinkotapaukset käsitellään tapauskohtaisesti
- laitteet etähallintajärjestelmässä
- esikoulussa iPadit pareittain käytössä

6 OPETTAJIEN JA HENKILÖSTÖN TAIDOT JA KOULUTUS

Motivaatio ja koulutus

- mitä työnantaja suosittelee, minimitaso digitaitojen hallitsemiseen tarkistetaan vuosittain
- osana Veso-koulutusta perehdytystä digiasioihin
- Educa-messut ja/tai muut alan koulutustapahtumat
- täydennyskoulutusta tarjoamalla

Tekninen ja pedagoginen tuki

- Tutoropettaja muille opettajille
- kunnan ICT-tuki

7 ETÄYHTEYDET

- Hartolan yhtenäiskoulussa on valmius etäopetukseen
- etäyhteysmahdollisuuden käyttäminen tarvittaessa huoltajien tai yhteistyötahojen kanssa
- käytössä Teams ja Meet

8 VIESTINTÄ JA TIEDOTTAMINEN

- Ensisijainen tiedottaminen Wilman kautta
- Peda.netissä koulun kotisivuilla pysyvät tiedotteet, lomakkeet ym.
- Kunnan kotisivut

9 VANHEMPIEN OSALLISTAMINEN

- turvallinen nettikäyttäytyminen ja netiketti
- oppilaan omien laitteiden käyttötaito ja osaaminen kodin vastuulla
- mahdollisuus joidenkin sähköisten ympäristöjen seuraamiseen

10 RISKIANALYYSI

- oppilaiden laitteet ovat Hartolan kunnan opetusverkossa ja niissä on kaupallinen virustorjunta, verkossa liikkumista on mahdollista rajata turvallisuussyistä
- infran hallinta ja ennakointi (nimetyt henkilöt vastaa luetteloinnista aina laitteiden toimivuuteen ja sopimusten ylläpitoon saakka)
- talous ja budjetointi : jatkuvuuden turvaaminen vaatii oikeaa budjetointia
- yhteistyön jatkuvuus on turvattava. Tuen saatavuus ja muu tekninen tuki häiriötilanteissa on oltava saatavissa.
- kyberuhat, ulkopuolelta tulevat laitteet ovat uhka verkolle, johon on varauduttava ja luotava toimintaohjeet.